

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
دانشکده پزشکی
مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی بعثت
معاونت آموزشی و پژوهشی

برگزاری کارگاه توانمندسازی استدلال بالینی

مراکز پزشکی، آموزشی و درمانی بعثت و کوثر

مدرس: جناب آقای دکتر رسول نصیری کالمرزی

کارشناس ارشد آموزش پزشکی

دانشیار گروه آموزشی کودکان

تاریخ برگزاری:

چهارشنبه: ۱۴۰۰/۰۸/۲۶

ساعت: ۱۱:۰۰

ویژه ی اعضای هیات علمی و فراگیران

شیوه اجرا: مجازی دانلود نرم افزار AdobeConnect

آدرس ویدیو کنفرانس: VC.muk.ac.ir/amoozesh

کردستان - سنندج - خیابان کشاورز

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی بعثت

معاونت آموزشی و پژوهشی

واحد توسعه تحقیقات بالینی (EDO)

تلفن تماس:

۰۸۷-۳۳۲۸۸۱۹۹

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان

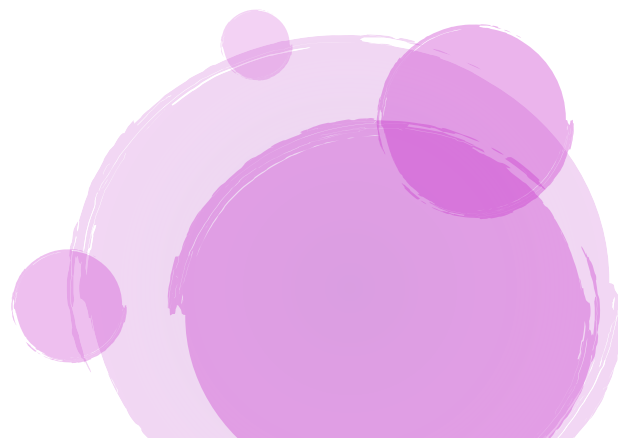
دانشکده پزشکی

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی بهجت

معاونت آموزشی و پژوهشی

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی کوثر

Share - besat besat

مولفه های استدلال بالهنی

ساخت فرضیه:

زمانی که یافته ها از نظر کیفیت و تعداد به حد آستانه رسید فرضیه شکل می گیرد.

قانون امساک:

با بیشترین تعداد علائم و نشانه ها، کمترین تعداد فرضیه های تشخیصی

Video

Attendees (49)

- besat besat
- adib ahmadi
- ahmadi
- Ali Bozorgi
- Ali shabani
- amin abdollah nejad
- Asrin Mafakheri
- azin rabiee

Chat

- pooya karimi: salam
- maziar nikouei: salam
- Sina Salehisaheb: salam
- bahare karamian: salam
- edris zamani: salam

49

1

3

استدلال بالینی Clinical Reasoning

رسول نصیری کالمرزی
فوق تخصص آلرژی و ایمونولوژی بالینی
کارشناس ارشد آموزش پزشکی
دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان

استدلال

- روند تفکری که وضعیت نامطلوب (شرایط مسئله) را با پردازش آن به وضعیت مطلوب تبدیل می کند.

استدلال بالینی

- در سیرتدریجی تکامل شخصیتی و شغلی یک دانشجوی پزشکی به پزشکی حاذق نیاز به کسب طیف گسترده ایی از دانشها و مهارتهای استدلال بالینی وجود دارد.
- استدلال بالینی فرایندی شناختی است که پزشک در آن اطلاعاتی را که درباره یک بیمار وجود دارد را پردازش کرده و با بکارگیری دانش و تجربه خود و درهم آمیختن آنها در راستای تشخیص و حل مسئله بیمار اقدام می نماید.
- استدلال بالینی فرایندی چند بعدی است که طیف گسترده ایی از فعالیتهای شناختی را تحت عناوین قضاوت ، تصمیم گیری و اجرا در شاغلین سطوح مختلف حرفه پزشکی دربرمیگیرد.

استدلال بالینی

- استدلال بالینی توانایی رسیدن به تشخیص با هدف ارائه ی یک استراتژی درمانی مناسب بر اساس اطلاعات ارائه شده و بدست آمده از بیمار است . آموزش دهندگان معتقدند که این مهارت یک مهارت اصلی در مورد توانمندی های پزشکان میباشد
- استدلال بصورت راهبردهای کلان حل مسئله است که حاصل بحثی درونی است که قبل ، حین و بعد برخورد با مسئله مراقبت از بیمار صورت میگیرد.
- در واقع استدلال بالینی بر روند **information processing approach** استوار است که شامل بدست آوردن داده ها از بیمار ، ذخیره یا حفظ آن و پردازش این داده هاست که در جهت ارائه دادن ، تجزیه و تحلیل و حل مسئله اصلی یعنی درمان بیمار است.

استدلال بالینی

- استدلال بالینی فرایند منطقی جمع آوری نکات کلیدی اطلاعات، درک مشکلات و وضعیت بیمار، برنامه ریزی و اجرای مداخلات، ارزیابی مداخلات و بازخورد در فرایند یادگیری است. داشتن آن به عنوان شایستگی و دید بالینی، ضروری تلقی میشود. با این حال، تعداد کمی از برنامه های آموزشی بر این استراتژی آموزشی نوآورانه و خلاقانه تأکید دارد.
- استدلال بالینی یک فرآیند تفکر منطقی است که پزشک را به گامهای عاقلانه و هدفمند در تشخیص و درمان هدایت میکند. این رویه در تمام مراحل برخورد با بیمار، از مراحل ابتدایی گرفتن تاریخچه بیماری تا اتمام درمان و پیگیری وجود دارد.
- استدلال بالینی جزء کلیدی مراقبت از بیمار و مهارتی است که توسط پزشکان به صورت روزانه به کار گرفته میشود. بسیاری از تکنیکهای آموزشی برای آموزش دانشجویان پزشکی از جمله آموزش مبتنی بر مشکل، یادگیری مبتنی بر تیم و ارائه های بالینی، اجرا میشود.

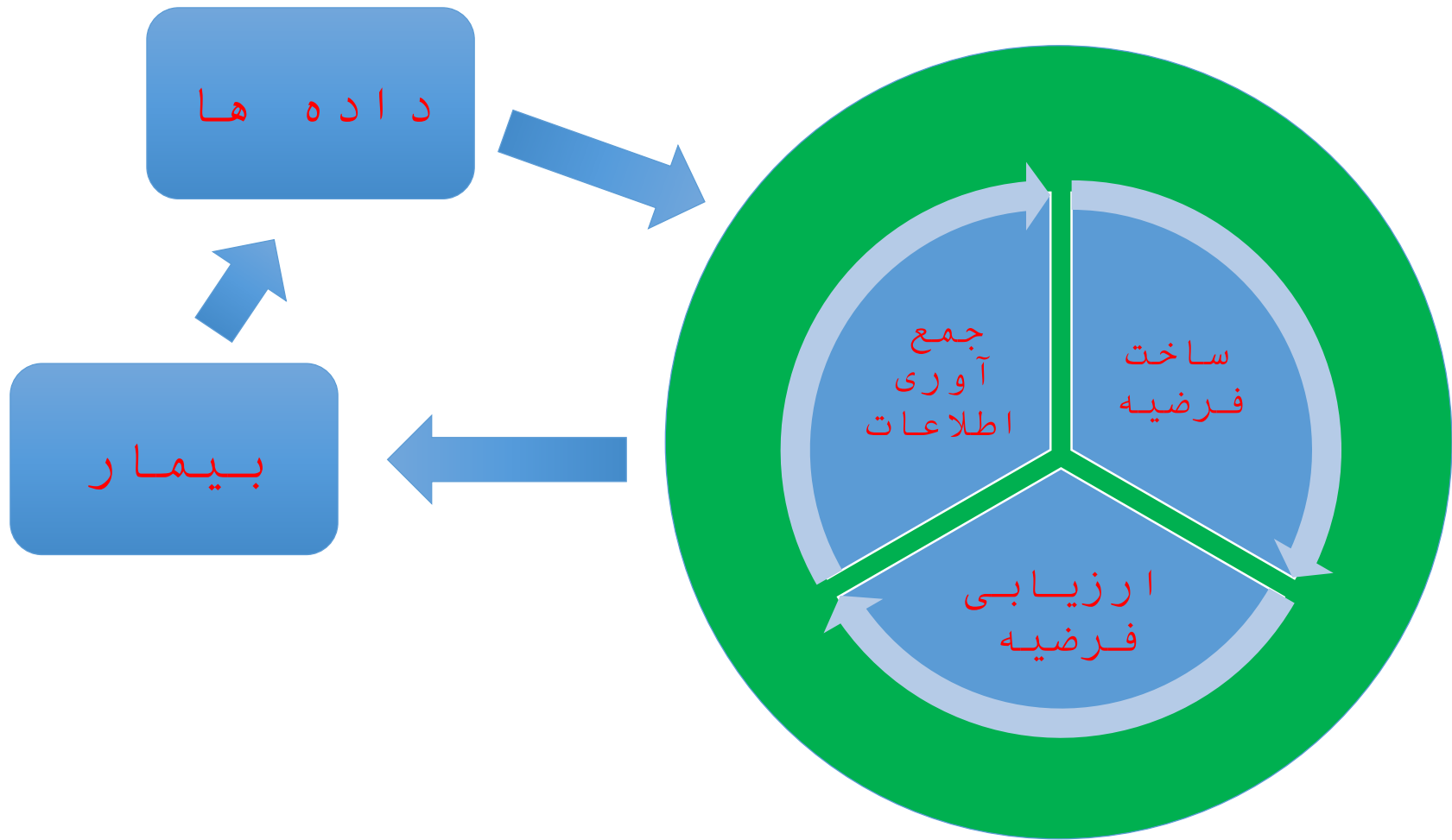

اهمیت استدلال بالینی

- استدلال بالینی جزء اصلی توانمندیهای یک پزشک محسوب میشود. استدلال بالینی را باید به فراگیران پزشکی، آموزش داده و به عنوان یک مهارت مورد آزمون قرار داد. شاید بتوان استنتاج کرد که عدم توجه کافی به استدلال بالینی و مفاهیم مربوط به آن، علت تداوم اشتباهات تشخیصی بعنوان عامل اصلی آسیب به بیماران باشد.
- مهارت و توانایی استدلال بالینی طی زندگی حرفه ایی پزشک با در آمیختن دانش و تجربه بدست می آید.

مدل روند استدلال بالینی

مؤلفه های استدلال بالینی

- استدلال بالینی شامل چهار مؤلفه ؛ جمع‌آوری اطلاعات ، فرضیه سازی بالینی ، آزمون فرضیه و تصمیم گیری بالینی (حل مسأله) است.
- در واقع برای رسیدن به استدلال بالینی فرآیندی شناختی شکل میگیرد. این يك فرآیند فرضیه محور است که نیازمند ساماندهی دانسته ها ، ایجاد روابط عالی مناسب ، ساخت فرضیه و آزمایش آن است.

مؤلفه های استدلال بالینی

جمع آوری اطلاعات:

اولین پایه استدلال بالینی جمع آوری اطلاعات درست، دقیق و قابل اعتماد از بیمار است.

- اطلاعات ذهنی (شرح حال بیمار)
- اطلاعات عینی (معاینه فیزیکی، یافته های پاراکلینیکی و ...)

مؤلفه های استدلال بالینی

ساخت فرضیه:

زمانی که یافته ها از نظر کیفیت و تعداد به حد آستانه رسید فرضیه شکل می گیرد.

قانون امساک:

با بیشترین تعداد علائم و نشانه ها ، کمترین تعداد فرضیه های تشخیصی

انواع فرضیه

- درگیری سیستمیک مانند درگیری سیستم گوارش
- درگیری ارگان مانند کبد یا ریه
- وضعیت بالینی مانند شوک یا نارسایی کلیه
- بیماری مانند اندوکاردیت یا مننژیت

مؤلفه های استدلال بالینی

روش ساخت فرضیه:

- فهرست سازی
- فرضیه سازی براساس آناتومی و پاتوفیزیولوژی

مؤلفه های استدلال بالینی

ارزیابی فرضیه :

- روش اثباتی
- روش حذفی
- ...

انواع استدلال

Forward reasoning

Backward reasoning

انواع استدلال بالینی

استدلال رو به عقب:

به این روش ، استدلال فرضیه ای از جزء به کل نیز می گویند.

مثال : بیماری با سیانوز مراجعه نموده است . فراگیر فهرست تمام بیماریهایی را که می توانند درد قلبی ایجاد کنند را استخراج و مشخصات تک تک بیماری ها را با وضعیت بیمار مطابقت می دهد تا در نهایت به تشخیص برسد.

استدلال رو به جلو:

استدلال از کل به جز ، که مبتنی بر نقشه ای کلی است ، فراگیر برای رسیدن به تشخیص از یک رویکرد رو به جلو و الگوریتم وار تبعیث میکند تا به تشخیص برسد.

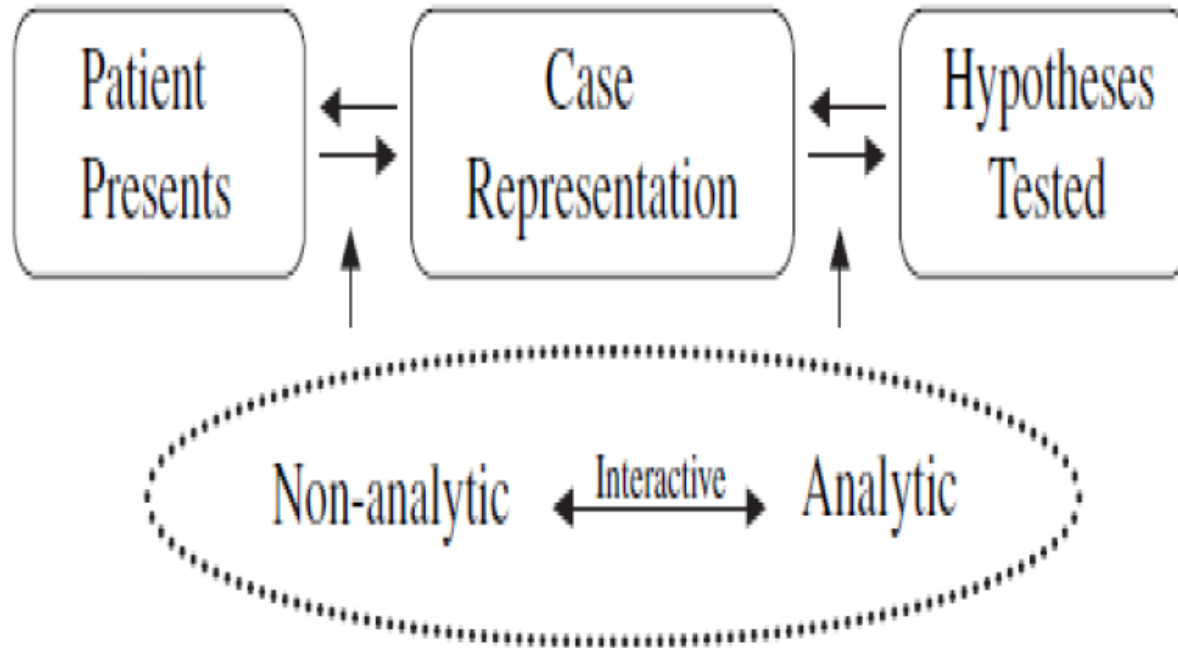
شناسایی الگو

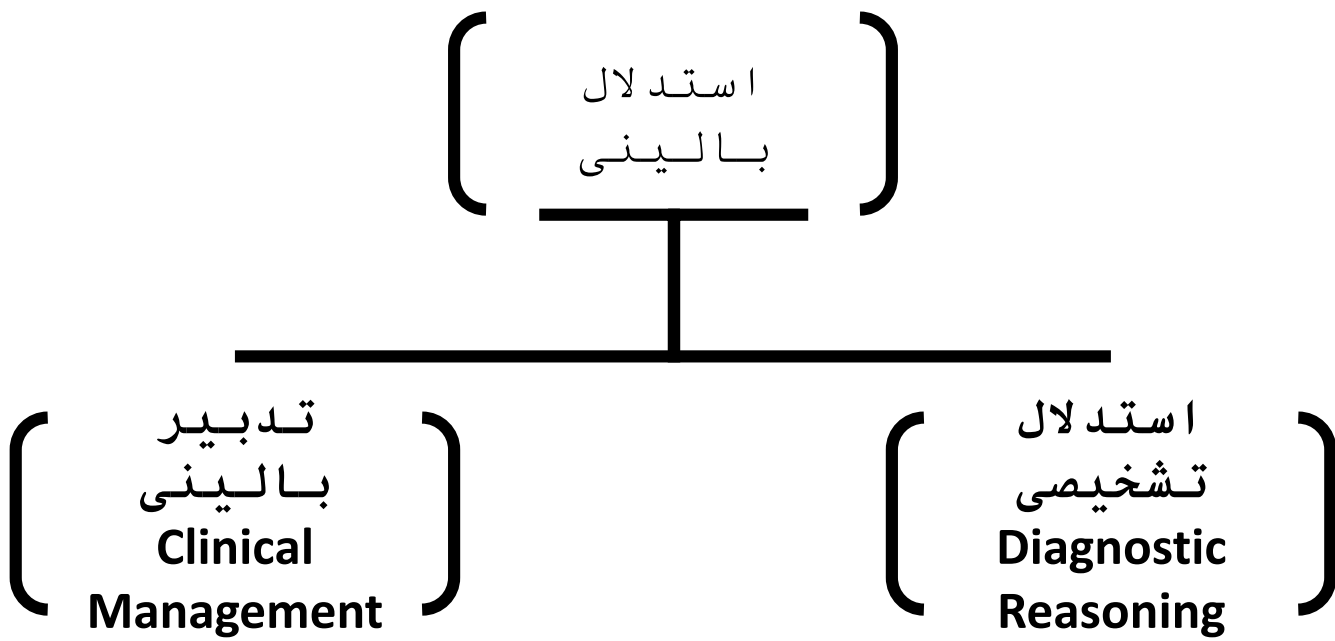
بیماریهای مختلف مجموعه ای از علائم و نشانه ها را الگووار ایجاد می کنند که فرد آنها را به دلیل تجربه ی زیاد (توأم با دانش لازم) شناسایی می کند.

نظریه پردازش دوگانه

Dual-Processing Theory

تفاوت پزشکی با تجربه و دانشجوی پزشکی

دانشجوی پزشکی

Organized = recalled organized
Scrambled = Recalled Scrambled

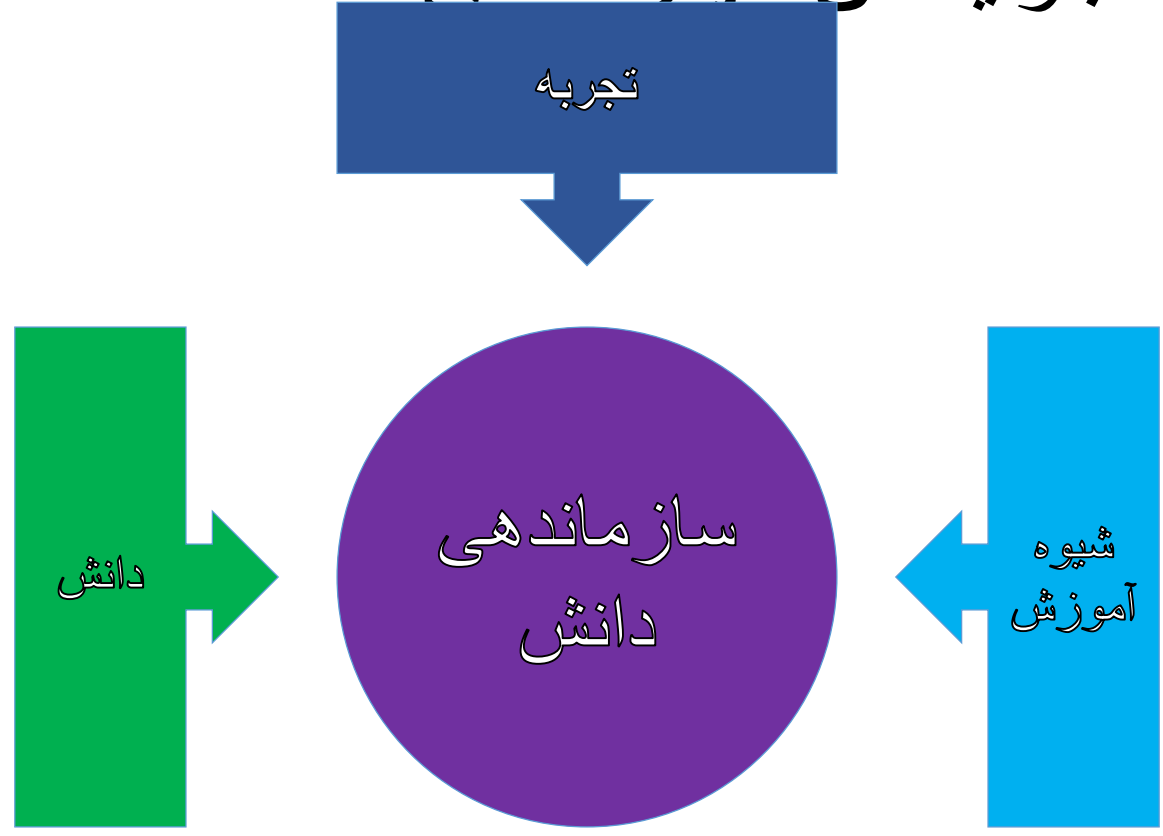
پزشک مجرب

Organized = recalled organized
Scrambled = Recalled Organized

تفاوت پزشکان مجرب و دانشجویان پزشکی

ارزیابی مهارت استدلال بالینی

• برای ارزیابی این مهارت و توانایی رسیدن به تشخیص می توان از فهرست اندیشیدن تشخیص استفاده نمود. این فهرست پرسشنامه ای است که فرد خود به آن پاسخ می دهد و استدلال بالینی را مورد ارزیابی قرار می دهد.

• دو دسته توانمندی در این ابزار اندازه گیری میشود:

الف: انعطاف پذیری در اندیشیدن:

منظور استفاده از روشها و فرآیندهای مختلف اندیشیدن در حین فرآیند تشخیصی است.

ب: ساختار داشتن حافظه:

منظور در دسترس بودن اطلاعات داخل حافظه در هنگام فرآیند تشخیصی است.

ارزیابی مهارت استدلال بالینی

برخی منابع توصیه می کنند ترکیبی از استدلال رو به عقب و استدلال رو به جلو به گونه ای که از استدلال رو به عقب آغاز و با استدلال رو به جلو پایان یابد را در رویکرد بالینی بکار گرفته شود. شاید این روش بهترین حالت برای آموزش استدلال بالینی باشد. برخی دیگر نیز روش شناسایی الگوها و آموزش بیماری بر اساس تظاهرات بالینی آن را توصیه می کنند.